

AINEKAVA muusikaõpetuses 4. klassile

1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Antud ainekavaga kujundatakse väärtus-, keele-, õpi-, sotsiaalset-, kodaniku-, algatusvõimepädevust ja kultuuriteadlikkust. Kujundatakse isiksuse eetilisi-esteetilisi väärtushinnanguid, rikastatakse tunde- ja mõttemaailma. Oluline on teadvustada ja süvendada õpilase isiklikku suhet muusikaga, julgustada ja toetada loomingulist eneseväljendust, rõhutada musitseerimise osatähtsust. Teadvustada ja tähtsustada tuleb ühislaulmise kui rahvusliku kultuuritraditsiooni olulist rolli. Muusikalised vilumused ja oskused omandatakse praktilise muusikalise tegevuse kaudu.

Põhikooli II kooliastme muusikaõpetusega taotletakse, et õpilane:

- tunneb rõõmu muusikast ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid;
- tunneb huvi muusika kui kunstiliigi vastu ning kujundab enda esteetilist maitset;
- mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt muusikaliste tegevuste kaudu;
- kasutab muusikalistes tegevustes omandatud muusikalise kirjaoskuse põhialuseid;
- õpib tundma ja väärtustab muusikat ning muusikategevust inimese, kultuuri ja igapäeva elu rikastajana;
- teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb selle edasikandmises ning mõistab ja austab erinevaid rahvuskultuure;
- teadvustab ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda.

2. Õppeaine kirjeldus

Õppeaine sisu: laulmine, muusika kuulamine, muusikaliste teadmiste ja oskuste omandamine, improvisatsioon, pillimäng, rütmiline liikumine. Kõik osad on omavahel tihedalt seotud ja moodustavad harmoonilise terviku.

1. Laulmine ja hääle arendamine – laulmisega seostub õpilaste muusikaliste võimete ja teadmiste arendamine, nende tundeelu rikastamine muusikaliste elamuste kaudu.
2. Muusikalised teadmised ja oskused – omandamise eesmärgiks on meetrumitunnetuse, rütmi- ja helikõrguste taju arendamine praktilise tegevuse kaudu.
3. Muusika kuulamine – eesmärgiks on õpilaste üldise silmaringi laiendamine, muusikalise maitse rikastamine ning kuulamisoskuste arendamine.
4. Improvisatsioon – fantaasia ja loomevõime arendamine, enda vahetu teostamine.

Ainetunnis viiakse läbi tegevusi, mis aitavad kaasa järgmiste oskuste arendamisele:

- Ühe- ja kahehäälsuse rakendamine laulmisel klassitunnis; kahe- või kolmehäälneline laulmine kooris;
- Relatiivsete helikõrguste (astmete) kasutamine, lauldes noodist lihtsamaid meloodiaid;
- Vähemalt ühe pilli mänguvõtete omandamine.
- Pillimänguoskuse rakendamine üksi ja koos muusitseerides.
- Muusikalise omaloomingu ning loominguliste ideede elluviimise võimaluste loomine laulmise ja pillimängu kaudu.
- Isiklike põhjendatud seisukohtade avaldamine muusika kuulamisel, tuginedes muusika väljendusvahenditele ja oskussõnavarale.
- Muusika meeleolu, stiili ja vormi väljendamine liikumise kaudu lähtuvalt kujutlusvõimest.
- Esinemisvõimaluste pakkumine ning loomingulise eneseväljenduse toetamine.
- Kultuuripildi laiendamine muusikasündmuste ning erinevate kultuuride tutvustamise kaudu (kombed, teatrid, kontserdid, uudislooming, meediasündmused jne).

3. Hindamine

Sõltuvalt sellest, et lapsed pole võrdsete muusikaliste eeldustega, peab leidma edu ja positiivsete tulemuste saamiseks iga õpilase tugevama külje. Teoreetilised teadmised, õpitud repertuaari ettekanne (ilmekus, dünaamika, teksti selgus) ja kuulamine tulevad hindamisele üldistel alustel.

- Rakendatakse kujundavat hindamist, mille aluseks on õpilase individuaalne areng.
- Hinnatakse muusikaliste teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades taotletud õpitulemusi.
- Hinnatakse õpilase aktiivsust ja panust klassitunnis.
- Hinnatakse õpilase osalemist koolikooris, esinemisi kooliüritustel, kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel.
- Hinnatakse õpilase osalemist kirjalikes ja suulistes aruteludes.

Muusikaõpetus, 4. klass, 2 tundi nädalas, kokku 70 tundi

Kohustuslik teema/maht (tundi)	Õpitulemused (kohustuslike teemade kohta) suudab, oskab, teab Õpipädevused (õpioskused)	Metoodilised soovitusused (jaotus kolmeks õppemeetodite rühmaks: frontaalne töö-F; koosõppimine-K; iseõppimine – I)	Soovitused lõimingu osas (jaotus kolmeks: üldpädevused (ka valdkonnapädevus) – ÜV; läbivad teemad – L; teised ained – T, kusjuures sulgudes tuuakse teema)	Soovitused hindamise osas (hinnatakse õpilaste teadmisi ja oskusi, kuid ei hinnata hoiakuid ja väärtusi)
<i>Teema 1 (22 tundi)</i>				
Laulmine	<ul style="list-style-type: none"> • laulab ilmekalt vaba ja loomuliku hingamise, õige kehahoiu ning selge diktsiooniga • laulab eakohaseid ühekahehääelseid laule; • mõistab laulupeo tähendust; • laulab peast kooliastme ühislaulu: „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“, kooli laul “Särab Valga Põhikool”, „Püha öö“; • osaleb meeeldi muusikalistes tegevustes • laulab koolikooris õpetaja soovitusel; • oskab kuulata iseennast ja kaaslast ning hindab enda ja teiste panust koos musitseerides; 	<p><i>Õppevahendid:</i> muusikaõpik, helisalvestised</p> <p><i>Meetodid:</i> F: suunatud selgitused K: rühmatöö, demonstratsioon, õppemäng I: individuaalne töö, enesevaatlus</p>	<p><i>ÜV:</i> enesemääratluspädevus;</p> <p><i>Kaasatud õppeained:</i> Eesti keel – häälikuühendid, diktsioon, välted; Loodusõpetus – helide tekkimine; Inimeseõpetus - hingamise- ja hääle tekkimise organid. Kehaline kasvatus – liikumine, hingamistehnika.</p> <p><i>Läbivad teemad:</i> „Teabekeskond“ – info kogumine ja selle analüüsimine „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ – oma võimete ja huvide teadvustamine</p>	Antakse hinnang õpilase aktiivsusele ja panusele klassitunnis. Õpitulemusi hinnatakse suuliste sõnaliste ning numbriliste hinnetega.
<i>Teema 2 (16 tundi)</i>				

Muusikaline kirjaoskus	<ul style="list-style-type: none"> Oskab lahendada rütmiharjutusi 2/4, 3/4 ja 4/4 taktimõõdus Suudab kasutada laule õppides relatiivseid helikõrgusi mõistab duur- ja moll-helilaadi tähendust ning kasutab neid musitseerides Mõistab rütmifiguuride TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, TA-A-A-A, TI-RI-TI-RI, TAI-RI, TI-TI-RI, TI-RI-TI ja pauside tähendust ja kasutab neid muusikalistes tegevustes 	<p><i>Õppevahendid:</i> muusikaõpik, noodivihik, rütmikaardid</p> <p><i>Meetodid:</i> F: suunatud selgitused, kontrollitud arutelu</p> <p>K: paaristöö, rühmatöö, demonstratsioon, analüüs, õppemäng</p> <p>I: individuaalne töö, mõistekaart</p>	<p><i>ÜV:</i> enesemääratlus-, õpi-, matemaatika-, ettevõtlikkuspädevus;</p> <p><i>Kaasatud õppeained:</i> Matemaatika – meetrum ja rütmivältuste rühmitamine</p> <p><i>Läbivad teemad:</i> „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ – mõtlemis- ja tegutsemisstrateegiate omandamine „Tehnoloogia ja innovatsioon“ – mitmesuguste oskuste ja vahendite kasutamine, uute võimaluste leidmine ja katsetamine „Teabekeskond“ – heliline kujundamine</p>	<p>Rakendatakse kujundavat hindamist, mille aluseks on õpilase individuaalne areng.</p> <p>Hinnatakse õpilase aktiivsust ja panust klassitunnis.</p> <p>Hinnatakse muusikaliste teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades taotletud õpitulemusi.</p>
<i>Teema 3 (10 tundi)</i>				
Omalooming ja muusikaline liikumine	<ul style="list-style-type: none"> Rakendab õpitud rütmifiguure rütmiliste kaasmängude loomisel ja esitamisel Tunnetab ja väljendab liikumises muusika meeleolu, tempot, dünaamikat Tantsib eesti laulu- ja ringmänge 	<p><i>Õppevahendid:</i> noodivihik, rütmikaardid, heli- ja videosalvestised, rütmi- ja meloodiapillid (nt plokkflööt, väikekannel)</p> <p><i>Meetodid:</i> F: suunatud selgitused</p>	<p><i>ÜV:</i> väärtus-, enesemääratlus-, sotsiaalne-suhtlus-, õpi-, matemaatika-, ettevõtlikkuspädevus;</p> <p><i>Kaasatud õppeained:</i> Eesti keel – häälikuühendid, diktsioon, välted, funktsionaalne lugemisoskus; Loodusõpetus – helide tekkimine ja omadused;</p>	<p>Antakse hinnang õpilase aktiivsusele ja panusele klassitunnis.</p> <p>Antakse hinnang muusikaliste teadmiste ja oskuste rakendamisele muusikalistes</p>

		<p>K: paaristöö, rühmatöö, demonstratsioon, analüüs, õppemäng</p> <p>I: individuaalne töö, eneseanalüüs</p>	<p>Matemaatika – meetrum, noodi- ja pausivältuste määramine, funktsionaalne mõtlemine</p> <p>Kehaline kasvatus – liikumine, koordineerimine, tasakaalu hoidmine, hingamistehnika.</p> <p><i>Läbivad teemad:</i></p> <p>„Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ – oma võimete ja huvide teadvustamine, tutvumine erinevate kunstidega seotud elukutsetega ning mitmekülgsete väljunditega igapäevaelus</p> <p>„Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ – oma seisukohtade kujundamise ja väljendamise julgustamine ning oma ideede arendamise ja elluviimise katsetamine</p> <p>„Tervis ja ohutus“ – emotsionaalse tasakaalu saavutamise mõju avaldumine, millest võivad saada alguse püsivad harrastused</p> <p>„Keskkonna ja jätkusuutlik areng“ – info leidmine muusika ja kunsti kohta, visuaalne ja heliline kujundamine.</p>	<p>tegevustes.</p> <p>Õpitulemusi hinnatakse suuliste sõnaliste ning numbriliste hinnetega.</p>
Teema 4 (14 tundi)				

<p>Pillimäng</p>	<ul style="list-style-type: none"> Kasutab keha-, rütmi- ja meloodiapille kaasmängudeks või iseseisvate palade esitamisel 	<p><i>Õppevahendid:</i> noodivihik, rütmikaardid, heli- ja videosalvestised, rütmi- ja meloodiapillid (nt plokkflööt, väikekannel)</p> <p><i>Meetodid:</i></p> <p>F: suunatud selgitused</p> <p>K: paaristöö, rühmatöö, demonstratsioon, analüüs, õppemäng</p> <p>I: individuaalne töö, eneseanalüüs</p>	<p><i>ÜV:</i> väärtus-, enesemääratlus-, sotsiaalne-suhtlus-, õpi-, matemaatika, ettevõtlikkuspädevus;</p> <p><i>Kaasatud õppeained:</i></p> <p>Loodusõpetus – helide tekkimine ja omadused;</p> <p>Matemaatika – meetrum, noodi- ja pausivältuste määramine, funktsionaalne mõtlemine</p> <p>Kehaline kasvatus – koordineerimine, hingamistehnika.</p> <p><i>Läbivad teemad:</i></p> <p>„Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ – oma võimete ja huvide teadvustamine, tutvumine erinevate kunstidega seotud elukutsetega ning mitmekülgsete väljunditega igapäevaelus</p> <p>„Tervis ja ohutus“ – emotsionaalse tasakaalu saavutamise mõju avaldumine, millest võivad saada alguse püsivad harrastused</p>	<p>Antakse hinnang õpilase aktiivsusele ja panusele klassitunnis.</p> <p>Antakse hinnang muusikaliste teadmiste ja oskuste rakendamisele muusikalistes tegevustes. ’</p> <p>Õpitulemusi hinnatakse suuliste sõnaliste ning numbriliste hinnetega.</p>
<p><i>Teema 5 (8 tundi)</i></p>				
<p>Muusika kuulamine ja muusikalugu</p>	<ul style="list-style-type: none"> kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt, 	<p><i>Õppevahendid:</i> õpik, töölehed, muusikalised näited, video- ja</p>	<p><i>ÜV:</i> väärtus-, enesemääratlus-, sotsiaalne-suhtlus-, õpi-, matemaatika, ettevõtlikkuspädevus;</p>	<p>Hinnatakse õpilase teadmisi suuliselt või kirjalikult ja aktiivset</p>

	<p>tenor, bariton, bass)</p> <ul style="list-style-type: none"> • kuulab ning eristab instrumentaalmuusikat: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ja sümfooniaorkestrit; • kuulab ja suudab iseloomustada muusikalisi väljendusvahendeid • oskab kasutada muusika iseloomustamisel muusika oskussõnavara • teadvustab muusikateoste autorluse vajalikkust • arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaliste näidete või muusikaelamuste põhjal suuliselt või kirjalikult. 	<p>meediamaterjal</p> <p><i>Meetodid:</i></p> <p>F: suunatud selgitused, tagasiside arutelule</p> <p>K: paaritöö, rühmatöö, analüüs, õppemäng</p> <p>I: individuaalne töö, analüüs</p>	<p><i>Kaasatud õppeained:</i></p> <p>Eesti keel – funktsionaalne lugemisoskus;</p> <p>Inimeseõpetus – hääle tekkimine</p> <p>Kultuurilugu – traditsioonide tundmine, kultuuritegelased, tunnustatud kultuurisaavutused, kultuuriväärtused</p> <p>„Väärtused ja kõlblus“ ja „Kultuuriline identiteet“ – kohaliku ja maailmapärandiga tutvumine; kultuuri rolli teadvustamine igapäevaelus; avatud ja lugupidava suhtumise kujundamine nii erinevatesse kultuuritraditsioonidesse kui ka kaasaja kultuurinähtustesse; uute ideede, isiklike kogemuste ja emotsioonide loominguilise väljendamise väärtustamine.</p> <p>„Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ – oma võimete ja huvide teadvustamine, tutvumine erinevate kunstidega seotud elukutsetega ning mitmekülgsede väljunditega igapäevaelus</p> <p>„Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ - oma seisukohtade kujundamise ja väljendamise julgustamine</p> <p>„Keskkonna ja jätkusuutlik areng“ – info leidmine muusika ja kunsti kohta, visuaalne ja heliline kujundamine.</p>	<p>osalemist aruteludes, kus tähelepanu pööratakse ka terviklikule mõtete väljendamisele ja muusika oskussõnade kasutamist.</p>
--	--	--	---	---

Õpitulemused

Õpitulemused	Algtase / teadmine	Keskase / rakendamine	Kõrgtase / arutlemine
Laulmine	Laulab ühehäälselt oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, enamasti selge diktsiooniga. Esitus on ebakindel, esineb mõttepause ja eksimusi. Oskab laulda eesti rahvalaulu ning vähesel määral peast oma kooliastme ühislause. Nimetab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid). Hindab enda ja teiste panust koos musitseerides.	Laulab ühehäälselt hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, enamasti selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt. Oskab laulda eesti rahvalaulu ning enamasti peast oma kooliastme ühislause. Kasutab lihtsamaid laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid). Hindab enda ja teiste panust koos musitseerides. Laulab õpetaja soovitusel laulukooris.	Laulab ühehäälselt hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt. Esitus on veenev ja enesekindel. Oskab laulda eesti rahvalaulu ning eksimusteta peast oma kooliastme ühislause. Kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid). Hindab enda ja teiste panust koos musitseerides. Laulab õpetaja soovitusel laulukooris.
Pillimäng	Rakendab rütmi- ja meloodiapillidel kaasmängude esitamisel õpitud rütmifiguure. Kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt sageli eksides.	Rakendab rütmi- ja meloodiapillidel kaasmängude esitamisel õpitud rütmifiguure. Kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt väheste eksimustega.	Rakendab rütmi- ja meloodiapillidel kaasmängude esitamisel õpitud rütmifiguure. Kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt, eksimusteta.
Muusikaline liikumine	Osaleb laulu- ja ringmängudes. On omandanud osaliselt laulu- ja ringmängude laulusõnad ning liikumise.	Osaleb laulu- ja ringmängudes. On omandanud enamasti laulu- ja ringmängude laulusõnad ning liikumise.	Osaleb aktiivselt laulu- ja ringmängudes. On omandanud laulu- ja ringmängude laulusõnad ning liikumise.
Omalooming	Kasutab vähesel määral sõnalises ja muusikalises omaloomingus õpitud muusikalisi oskusi ja teadmisi.	Kasutab osaliselt sõnalises ja muusikalises omaloomingus õpitud muusikalisi oskusi ja teadmisi.	Kasutab sõnalises ja muusikalises omaloomingus õpitud muusikalisi oskusi ja teadmisi.
Muusika kuulmine ja muusikalugu	Kirjeldab ning iseloomustab kuulatavat muusikat, kasutades vähesel määral õpitud oskussõnavara. Mõistab autorsuse tähendust. Kuulab ning võrdleb vokaal- ja instrumentaalmuusikat sageli eksides.	Kirjeldab ning iseloomustab kuulatavat muusikat, kasutades osaliselt õpitud oskussõnavara. Mõistab autorsuse tähendust. Kuulab ning võrdleb kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat väheste eksimustega.	Kirjeldab ning iseloomustab kuulatavat muusikat, kasutades õpitud oskussõnavara. Mõistab autorsuse tähendust. Kuulab ning võrdleb kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat eksimusteta.

Muusikaline kirjaoskus	Rakendab õpitud teadmisi astmete ja rütmide määramisel ning noodikirjas mitmete eksimustega. Mõistab väheste õpitud muusikaliste mõistete tähendust. Vajab täiendavat suunamist nende rakendamisel praktilistes tegevustes.	Rakendab õpitud teadmisi astmete ja rütmide määramisel ning noodikirjas väheste eksimustega. Mõistab osaliselt õpitud muusikaliste mõistete tähendust ja kasutab neid praktilistes tegevustes.	Rakendab õpitud teadmisi astmete ja rütmide määramisel ning noodikirjas. Mõistab õpitud muusikaliste mõistete tähendust ja kasutab neid praktilistes tegevustes.
------------------------	--	---	---